

ուսմանց դէմ: Եւ կարելի է որ բանը ուրիշ կերպ ըլլար, երբ տղոց տէր եղող մարդիկ կը տեսնեն՝ որ հասարակաց դաստիարակութիւն ըսելով կ'իմացուի յապոհ ուսմանը:

Արօնից կողմանէ՝ տղոց վերակացուները բացայայտ կը զրուցեն թէ այնպիսի բան վրանին առած չեն:

Բարեկրթութեան կողմանէ, ինչպէս որ յայտնի է, վարժապետները բոլոր հոգն ուսմանց վերակացուաց թողած են. ասոր համար բարոյական բարեկրթութիւնը բոլորովին անհետացած է:

Նոյնպէս իմացական կարողութեանց զարգացմանը կողմանէ՝ քանի վարժապետներ կան, որ ամենեւին փոյթ չունին, բայց եթէ ինչ որ տղուն բնութեանը վրայ կը տեսնեն դաս տալու ատեննին. ապա թէ ոչ իրենք իրենց կողմանէ

ամենեւին հոգ չունին զարգացումը արթնցնելու: Ամենքը գիտեն որ շատ դասի մէջ Գիտէիք ինչ կ'ըլլան: (Ի) Ե որ մտադրութիւն ըլլայ ութնէրորտ մտաց զարգացումն տալու, ճարտարմտութեւ շահավաճութիւն մըն է, որով առաջին կարգի վերակացուները նախանձոր դութեան փառքը կը շահին. իսկ երկրորդ կարգի վերակացուք՝ իրենց դպրոցին յաճախորդ:

Սակայն Ուսման ժամանակին մեծագոյն մասը իբրեւ ուսումն կ'անցընեն, և ոչ թէ բարձր իմացական ու բարոյական դաստիարակութեան միջոց մը:

Բան կը սովորեցընեն. ահա այս է միայն ըրածնին: Ատին և յոյն դասեր կ'ընեն. ուրիշ բան չկայ. ոչ միտքը, ևս առաւել և ոչ իսկ սիրտը կը շտկեն, կը դաստիարակեն, կը կազմեն:

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ

Ի ՍԱՂՄՈՍՆ Թ.

ՅԱՐԱՍՈՒԹԻՒՆ

Քեզ մըտաց ի սըրտէ մատուցանեմ, Տէր, գոհութիւն.

Տէր, ըզգործոց քոց երգեցից զըսքանչելիս գերաբուն.

Իբրեւ վի քաղցր ի սըրտիս ուրախարար ծաւալի սիգ՝

Սինչ աչքս ի քեզ վերամբարձ, մատուցեմ ի լար քաղցրահնչիկ

Ղողղոջն տարփմամբ շըրթունք սըրբանուէր

Յօրհնութիւն քոյին, Լստուած իմ եւ Տէր:

Ղու զթըշնամիսն իմ դարձուցեր ի փախուստ ոտք ի նահանջ

Եւ ատելիք կորեան անհետ յերեսաց քոյ ի ճաճանչ.

Լրարեր ինձ դատաստանս, եւ զիրաւունս իմ առ ի լոյս

Լնօրինացն ընդ կառափունս ըզվրէժ հանեալ տառապելոյս.

Յաթող քո արդար ելեր դատաւոր,

Եւ բազմեցար... եւ ուր մեղաւոր:

Ի սաստէ բարկութեան քոյ հեթանոսաց պակեան բանակ.

Որոտացեր, եւ ամբարիշտն անկաւ կործան հիմն ի յատակ.

Եւ որ փրքայր մեծաբանէր ոտս հաստատեալ աստ յաւիտեան,

Լրդ եւ անունն ի մուացօնս ջընջեցաւ անհետական.

Յակնարկել քո, Տէր, կապեցան սուսերք,

Հոսեցին պարիսպք բարձունք ու աննըւէրք:

Իբր համառօտ շըշընջիւն հընչեալ՝ ի նոյն եւ լըռեալ,
 Լըրագարագ եւ յիշատակ նոցա կորեաւ անակընկալ.
 Իսկ դու, Տէր, զանամահութիւն որ ի բըւին բարձեալ ունիս,
 Դու յաւիտեանս ժամանակաց անէութեանդ ի փառս հանգչիս.

Լըրկինք քեզ փառաց գահոյք են պատրաստ,
 Թօթափես անդուստ զարդարութեան սաստ:
 Լընիկ նըստաւ յատեան, եւ յանկաշառ կըշռոցն ի մէտ
 Լը եբարձ զաշխարհ ժըպիրհ, եւ զթողովուրդ իւր դատափետ.
 Ծանրացաւ նըթար մեղաց, եւ տընանկին հարըստահար
 Տէր ի դէպ ժամանակի հաս ապաւէն իրաւարար.

Յուսասցին ի քեզ սիրելիք քոյ, Տէր,
 Օ ի դու ինամարկես նոցին մարդասէր:
 Տուք օրհնութիւնըս սաղմոսաց այնմ որ բնակէն ի սուրբ լերին,
 Լը պատմեցէք հեթանոսաց զի այց առնէ Տէր տընանկին.
 Իսկ որ ըզձեռն յարին արդար անօրինեալ շաղխեաց՝
 Լըրկիցէ նա սաստկապահանջ տալ ըզվըրէժըս զըրկանաց.

Բողոքէ յերկինս արդարոց արին
 Լը ոչ մոռացի սըրտիցն հեծութիւն:
 Լը քեզ աղէ, Տէր իմ Տէր, արկից աղերս պաղատանաց,
 Օ ի դոյն աղէտք իմ տըխուր համարձակեն զիս տըրտմազգեաց.
 Տէս՝ յորպիսի զիս թըշնամին ի վայր ընկէց ի նուաստութիւն.
 Տէս, եւ ի դրանց ի մահուանէ վերաբերեալ զիս աննըկուն,

Որպէս պատմեցից ի դրունս Սիոնի
 Օ օրհնութիւն քո, Տէր, անդադարելի:
 Ի փըրկութեան քում, Բարձրեալ, ցընծասցէ անձն իմ խընդամիտ,
 Սինչ ընկըցին հեթանոսք յոր փորեցինըն խորափիտ,
 Լը զոր ղողեալ թագուցին դարանակալ ինձ որոգայթ՝
 Ի նոյն առցին իրաւապէս նախ ոտք նոցին ամօթապարտ,

Սինչեւ ծանիցէ աշխարհ համօրէն
 Լթէ անմեղին Տէր կայ ապաւէն:
 Լմպարըշտին նօթեալ բարիք փոխարկեսցին հուպ ի չարիս,
 Լը ի վայելք անդ կապեսցին ձեռք ի տողունըս սոսկալիս.
 Ստակումն յաւերժական երկինք ածցեն շեշտ պատուհաս
 Որոց ի մեղսն յամառեալ յաճախեցին զօրհանապազ,

Թիկունս առ Լստուած դարձուցեալ ժըպիրհ
 Սողացեալք ըզհուր նորա վըէժխընդիր:
 Բայց թէ ի վիշտս երբէք տեսեր զարդար հիւծեալ ցաւագին,
 Ոչ մոռացաւ ըզնա Տէր, այլ զարութիւն պընդէր նորին.
 Լը իբրու սերմն անկորուստ պըտղաբերեալ բիւրաբեղուն
 Լը յապայս ուրախութեան տացէ խայրիս համբերութիւն.

Լը որ արդ ի քիրտն հարեալ տըխրալից՝
 Նակատք ի յորո փայլեսցին վարդից:
 Լըլ դու, Տէր, ցըրբ ներիցես անօրինաց վիւրեանց հաճոյս.
 Լըրկ ի նսա, Բարձրեալ հըզօր, ըզդատ աջոյդ քինահատոյց.
 Օ ի դառնակիր ընդ լըծով տանջեալ ահեղ դատաւորիդ
 Լըձորելի պայման կենաց հէգք եւ թըշուառք առցեն ի միտ,

Լը ըզբարձրացեալ գողող պարանոց
 Լընսցեն ի հող, յամօթ եւ ի կոծ:

Սակայն ընդէր , անմահ Մատուած , ըզմեր կարիս անտեսելով
 Ի բացեայ զողորմութեանդ քո թողեր գութ եւ գորով .
 Լ՛անիկ մեծապանծ սիգայ խըրոխտ այր ամբարիշտ
 Եւ տառապեալն ի բազմադէմնն տուգանաց այրի ի վիշտ .

Ղու ինքն ըզխորհուրդըս չարին արգել ,

Տուր ի ցաւ սաստիկ երերեալ յուզել :

Շողոմարար ի հրապոյրս ըստ ցանկութեան սըրտին արբեալ
 Համայն ժրտի մեղաւոր համբաւ , անանց փառս ըստանալ .

Եւ մինչ երկնիցն ըզգըլխոյն իւր հանդերձի շանթ վրէժխընդիր ,
 Լ՛յպն արարեալ ապրստամբ վազէ ' ստ օրէնսն աստուածադիր .

Եւ մերժեալ ի բաց զերկիւղ Լ՛արարին՝

Սիտքն ի պիղծ շաւիղս յածեալ մոլորին :

Օ իրաւունս արդարութեան բարձեալ իսպառ յերեսաց
 Լ՛ռաթուր խընդայ թոպել ըզգլուխ իւրոցն թըշնամեաց .

Եւ ասէ իսկ ի սըրտին , թէ Լ՛արեբաստ յամաց շըրջել

Սի յամպոց երբէք ի մութ նըսեմասցի այս իմ վայել ,

Եւ յերանութիւն խարըսխեալ անանց

Լ՛զգէ յազգ չարեօք մի սասանեցայց :

Լ՛նիծաբեր դառնութեանց բերան նորա պատկանդարան

Եւ ի լեզուէն թունավառեալ թըռչին սըլաքօ օրհասական

Լ՛ըշաւասոյր հարկանել զամբիծն ի սիրտ եւ ըզտընանկ .

Լ՛քք ի նա շեշտեալ ձըգտին տեղալ ըզնետսըն գոռ վրիժակ ,

Եւ առիւծակերպ ի մորսջ իւրում՝

Դարանեալ նըմա սպասէ ապառու՛մ ,

Օ ի դաւադիր ի շողում թակարդեալ զայր բարեպարիշտ

Ի նա զցասումն իւր ռիսակալ թօթափեսցէ զըւարթամիտ .

Եւ գիշախանձ ըզնովաւ անկեալ գազան զերդ յիւրն ի յորս

Լ՛չս ի բարձունս արձակէ , եւ քամահեալ յախունախօս՝

Սոռացաւ , գոչէ , Տէր ըզձեռն իւր յաղթ ,

Կամ թէ զընտրելովքն ինչ արար ապախտ :

Լ՛յլ արի , Լ՛ստուած հըզօր , ցոյց ըզսաստից քոց գաւազան .

Տես , զըթասէր , ըզտընանկին աւուրս հիւծեալ ի նեղութեան ,

Օ ի յանդրգնեաց ամբարիշտն ըզԼ՛արձըրելոյդ գըրգռել զայրոյթ՝

Խըր այն թէ , Տէր , անկարեկիր զերկիւղածովք քեզ չիցէ փոյթ .

Լ՛յլ դու , որ յերկնից հըսկես հայրախնամ ,

Լ՛զսըրտմըտութիւնդ հեղ յազգ անըզգամ :

Վանգի ըզքեզ նեղեալքն ի վիշտըս ճանաչեն պարիսպ ամուր .

Լ՛ռ քեզ դիմէ հայրագոյ եւ որք մանուկ յուսակըտուր .

Կամեաց , Տէր , եւ խորտակի անօրինին ձըգեալ բազուկ

Եւ հետք անգամ կորիցեն մեղաց նորին չարաշուք .

Ղու յաւիտենից , Տէր , տիրես յերկին .

Յարքայութենէդ հեթանոսք անկցին :

Լուր արդ , Տէր , լուր հեծութեան դառնահառաչ հէգ տընանկին .

Հայր բարեգութ , եւ մինչեւ ցերբ որդիք ի վիշտըս կողկողին .

Դարձցին աչք քո հայրենի , ողորմութեանդ իջցէ բազուկ

Օ որքն ի գիրկըս վերառնուլ , ջընջել յաչացըն զարտասուք ,

Եւ գլուխն անօրէն կոծեալ շանթահար՝

Սի եւս աղքատին կացցէ ոտընհար :